

Paisatge Natural

L'itinerari descrit transcorre pel vessant més occidental de la Serra de Montsant, format pels costers i barrancades que davallen suaument des de la Serra Major fins el revolt occidental del riu Montsant. Els hàbitats més representatius són l'alzinar i les brolles amb pins. El camí de pujada ens permet observar les brolles que ocupen antics espais conreats algunes d'elles cobertes per una capa de pi blanc.

Barranc Tancat [8.1] Permet contemplar l'espectacle dels cinglats que emmarquen el barranc.

Riu Montsant [8.5] Les aigües del riu Montsant reguen els camps de conreu propers al municipi, però encara és fàcil observar de prop fragments de la vegetació de ribera que creix paral·lela al riu.

Patrimoni Cultural

El poble de Bisbal de Falset (373m d'altitud) es troba arrapat a la muntanya que forma la vora dreta del riu Montsant. El nom del poble prové de l'Edat Mitjana quan depenia directament del bisbe i del capítol de Tortosa. Se sap que la població fou fortificada, però no en queden vestigis. L'activitat econòmica principal és el conreu d'olivers, encara es conserven a la sortida del poble restes d'antics molins d'oli. També trobem altres conreus de secà com ametllers i avellaners i a les zones de regadiu, fruita dolça. Antigament es practicava també l'activitat ramadera. En l'actualitat hi ha algunes granges. L'Església de la Nativitat de la Mare de Déu és de la fi del s.XVIII, d'estil neoclàssic amb alguns elements barrocs. Prop del poble trobem la Cova de Santa Llúcia, una gran balma amb una capella a l'interior. Serví d'hospital militar durant la Guerra Civil. Al seu costat, una font d'aigua fresca que segons la creença popular guareix els mals de vista.

Cova dels Casaments [8.2]. Gran balma amb una edificació a l'interior. Hom aprofita el salt d'aigua que cau des de la barbacana els dies de pluja per recollir-la en una bassa. Es diu que en aquest indret es concertaven els casoris entre les famílies de Cabacés i Margalef.

Cova de la Palla [8.3]. Esclotxa a la roca usada per guardar-hi la palla.

Barranc dels Colls Baixos [8.4]. Trobem notables mostres de l'ocupació humana a les espectaculars balmes formades a partir de l'erosió dels conglomerats calcaris.

ITINERARI 8 LA BISBAL DE FALSET

Coll de Manxa
Coll Baix
Barranc Tancat
Barranc dels Colls Baixos
Riu Montsant

PATRONAT DE TURISME
DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

Parc Natural
de la Serra
del Montsant

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

Recorregut per les barrancades occidentals de la Serra de Montsant, les més modelades per l'activitat humana en un passat no massa llunyà. Aconsellat per a persones que volen fruit del patrimoni històric i cultural dins d'un espai natural privilegiat.

En el tram ascendent se segueix l'antic camí, en molts trams transformat en pista, que comunicava la Bisbal amb Cabacés. L'oportunitat d'afegir un circuit a la part alta ens permetrà contemplar paisatges una mica més enlairats i acostar-nos a la part culminant de Montsant. La baixada es fa pel barranc dels Colls Baixos i ofereix una nova possibilitat de veure com l'activitat humana i la natura es podien conjuntar en uns espais naturals excepcionals.

Aquesta excursió és una passejada llarga apta per a tot tipus de caminants. En l'inici i al final trobarem indicacions en els pals de fusta de Turisme de Catalunya. Es pot fer en qualsevol època de l'any, però està desaconsellada en moments de forta insolació ja que transcorre entre camps de conreu, alguns d'ells abandonats. Cal prendre aigua.

Descripció tècnica

DISTÀNCIA TOTAL:
9,2 km

TEMPS TOTAL:
4h sense comptar les aturades.

GRAU DE DIFICULTAT:
BAIX.

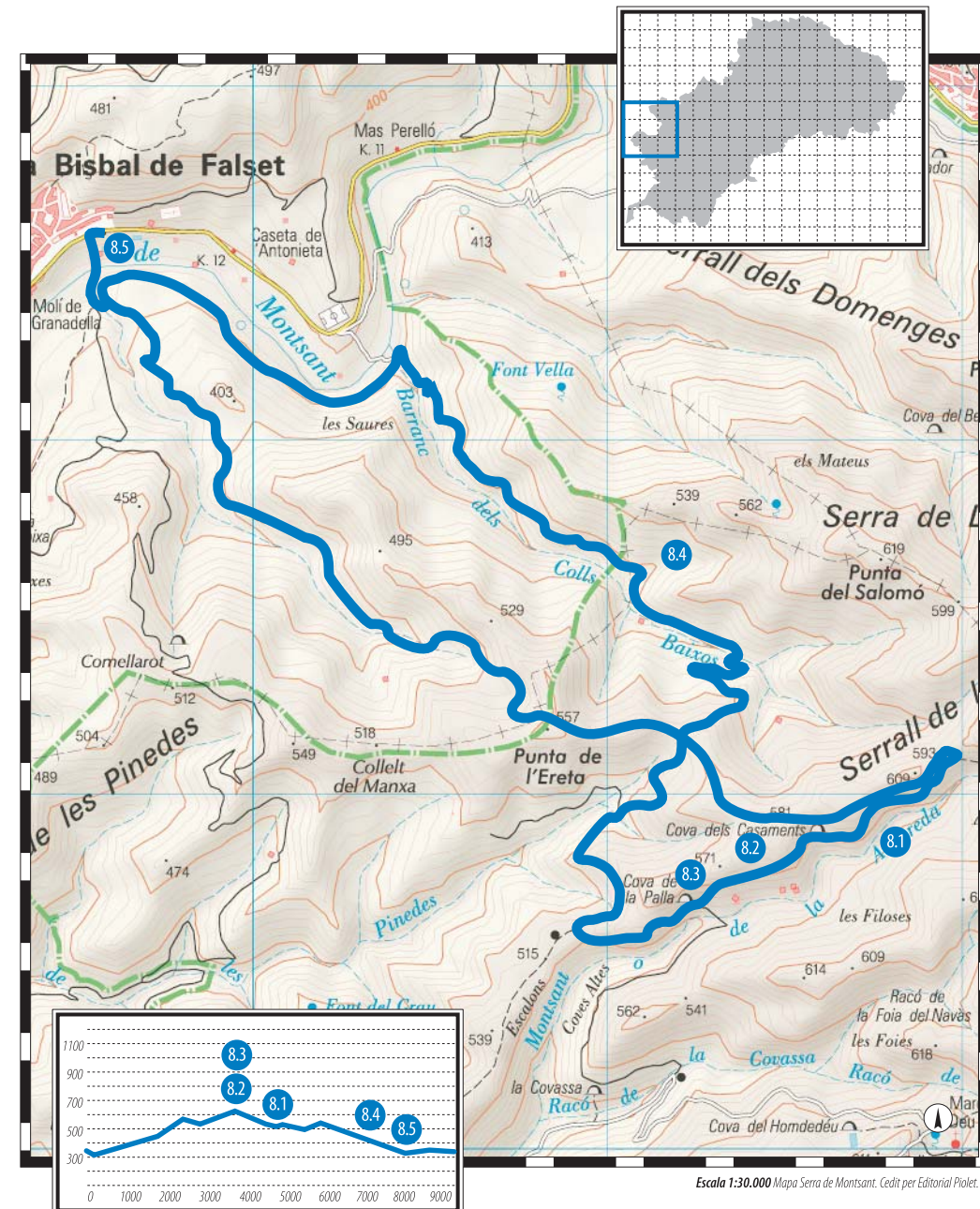
El barranc tancat. Joan Ferran.

Descripció de la ruta

Sortim del costat de la piscina. Hi ha una àrea de lleure i un aparcament. Travessem el riu pel pont i davant mateix veiem un antic camí empedrat que puja. L'agafem i a continuació seguim en la mateixa direcció per una pista que passa entre camps de conreu. El pal indica a Montsant pel **Coll de Manxa**. El camí no té pèrdua si en les diverses bifurcacions no ens desviem cap als camps de conreu o cap al bosc. Ens ajuden a seguir-lo unes marques de pintura blanca. Així en la primera bifurcació cal seguir per la dreta, en les dues següents per l'esquerra. Quan la pista gira fort cal deixar un camí que marxa a la dreta. S'arriba a una caseta de pedra, al seu costat hi ha un petit aljub que recull l'aigua pluvial que davalla de la teulada. Cal continuar pel camí que puja entremig del bosc. En arribar altre cop a terreny conreat caldrà agafar el camí de la dreta fins que es comença a desdibuixar i passa per unes parades abandonades. Les marques blanques ens guiaran fins trobar altre cop l'antic camí empedrat que seguirem per la dreta. Acabem de pujar per un tram cremat fins superar el **Coll de Manxa**. Planegem i al cap d'una mica arribem al **Coll Baix**.

Aquí podem decidir iniciar el descens agafant el sender que baixa a l'esquerra o allargar una mica la passejada. Per continuar el recorregut complet pugem per l'altra banda del coll una bona estona fins arribar a una llosanca de roca nua. Seguim pel camí que va carenant per l'esquerra el **Serrall de les Roques** i ens porta per entre el bosc fins la part alta del **Barranc Tancat** [8.1]. Baixem cap a la dreta per l'antic camí de Margalef a Cabacés. En aquest punt, podem visitar la **Cova dels Casaments** [8.2] i la **Cova de la Palla** [8.3]. Per tornar al Coll Baix cal agafar per la dreta la pista que talla el barranc i continuar per la dreta després de la bifurcació. En arribar als conreus cal posar una mica d'atenció i agafar un senderó que surt a la dreta i puja fins el coll. Del **Coll Baix** comencem el descens pel sender que baixa a la dreta.

El camí de retorn pel **Barranc dels Colls Baixos** [8.4] no té pèrdua. El sender al cap d'una mica es converteix en una pista que no deixarem fins arribar al **riu Montsant** [8.5]. En els moments de dubte trobarem pals indicadors. En arribar al riu podem optar entre tornar al poble travessant el riu i passant pel camp de futbol o arribar fins el pont de la piscina per la pista que segueix el riu per l'esquerra.

Escala 1:30.000 Mapa Serra de Montsant. Credit per Editorial Piolet.